



Przegląd Sądowy

MIESIĘCZNIK

TADEUSZ ZEMBRZUSKI

Właściwość sądu w sprawach
cywilnych z udziałem konsumenta

ANNA GÓRSKA

Sposoby usuwania wadliwości
procesu tworzenia prawa
przez sądy administracyjne

MIROSŁAW BĄCZYK

Skutki prawne skorzystania
przez bank z pieniężnej kaucji
bankowej ustanowionej przez
osobę trzecią. Glosa

www.czasopisma.wolterskluwer.pl

2

lutym
2021



Wolters Kluwer

Mirosław Bączyk

profesor zwyczajny doktor habilitowany, Katedra Prawa i Postępowania
Cywilnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu; sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku
ORCID: 0000-0001-5419-6916

Skutki prawne skorzystania przez bank z pieniężnej kaucji bankowej ustanowionej przez osobę trzecią. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 23.01.2019 r., I CSK 750/17¹

Słowa kluczowe: umowa o kaucję bankową, sposób i skutki prawne skorzystania przez bank z przedmiotu kaucji, subrogacja ustawowa, problem dopuszczalności subrogacji umownej *de lege lata* i sugestie *de lege ferenda*, ukształtowanie odpowiedzialności osobistej poręczyciela

Teza: Skorzystanie przez uprawniony bank z ustanowionej przez osobę trzecią kaucji bankowej (art. 102 ust. 1 Prawa bankowego) w razie braku zwrotu pożyczki pieniężnej przez pożyczkobiorcę nie powoduje powstania po stronie osoby trzeciej roszczenia subrogacyjnego na podstawie art. 518 § 1 k.c.²

1. Prawna problematyka kaucji bankowej (art. 102 Prawa bankowego³) nieczęsto pojawia się w orzecznictwie Sądu Najwyższego⁴. Jest to postać zabezpieczenia osobistego, które występuje jednak bardzo często w obrocie bankowym i służy do zabezpieczenia bardzo różnych wierzytelności bankowych. W regulaminach banków przybiera ono niekiedy

¹ Wyrok SN z 23.01.2019 r., I CSK 750/17, LEX nr 2618459.

² Teza wyroku ustalona przez autora na podstawie podstawowego wątku w sprawie.

³ Ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1896 ze zm.) – dalej pr. bank.

⁴ Ale jest obecna w orzecznictwie sądów powszechnych; zob. np. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 30.03.2012 r., I C 1113/11, LEX 2257393 (z uzasadnienia wyroku wynika, że umowę o kaucję zawarł bank z pełnomocnikiem uprawnionym do dysponowania rachunkiem bankowym posiadacza tego rachunku, a kaucja zabezpieczała wierzytelność kredytową banku wobec pełnomocnika); wyrok Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z 24.03.2016 r., BGC85/16, sip.lex.pl/orzeczenia (tamże nietrafne stwierdzenie o rzekomym „akcesoryjnym” charakterze kaucji bankowej); wyrok SA z 19.01.2006 r., I ACa 588/05, LEX nr 1642397 (kwestia sposobu skorzystania przez bank z kaucji).